Ministerul Educației, Tineretului și Sportului al Republicii Moldova Universitate Tehnică a Moldovei Catedra Automatica și Tehnologii Informaționale

Lucrarea de laborator Nr.1 Disciplina: Cercetari Operationale Tema: Optimizarea neconditionata

A realizat: st. gr. TI-102

A verificat: lector asistent.

Varianta 16

Obiectivele lucrarii:

- 1. Studiul metodelor de optimizare neliniara fara restrictii.
- 2. Definirea si utilizarea unor proceduri pentru minimul functiilor cu ajutorul metodei gradientului si a metodei de directii conjugate cu o eroare $\varepsilon=10^{-5}$.
- 3. Analiza rezultatelor obtinute, inclusive stabilitatea tipului minimului:local sau global.
- 4. Sa se compare rezultatele luind in consideratie numarul de iteratii evaluarilor pentru functie si gradientului ei.

Listingul programului:

```
#include <iostream.h>
#include <conio.h>
#include <math.h>
class OPTIMIZARE
public:
        float F(float x, float y);
        void INPUT(void);
        void GRADIENT(void);
        void METODA GRADIENTULUI(void);
        void ALGORITMUL_HESTENES_STIEFEL(void);
private:
        float a,b,ALFA,GAMA,DELTA,EPS,X[2],Z[2],G[2];
};
 float OPTIMIZARE::F(float x, float y)
         return a*x*x+2*x*y+b*y*y-2*x-3*y;
 void OPTIMIZARE::INPUT(void)
         cout<<"Introduce-ti a si b: "; cin>>a>>b;
 void OPTIMIZARE::GRADIENT(void)
         G[0]=2*a*X[0]+2*X[1]-2;
         G[1]=2*X[0]+2*b*X[1]-3;
 void OPTIMIZARE::METODA GRADIENTULUI(void)
   int N=0:
   float Ak;
   ALFA=0.1; GAMA=0.1; DELTA=0.1;
   X[0]=1; X[1]=1; EPS=0.00001;
   GRADIENT();
   while(sqrt(G[0]*G[0]+G[1]*G[1]) >= EPS)
         ++N;
         ALFA=0.1;
         Z[0]=X[0]-ALFA*G[0];
         Z[1]=X[1]-ALFA*G[1];
         while((F(Z[0],Z[1])-F(X[0],X[1]))>-DELTA*ALFA*(G[0]*G[0]+G[1]*G[1]))
           ALFA*=GAMA;
           Z[0]=X[0]-ALFA*G[0];
           Z[1]=X[1]-ALFA*G[1];
         Ak=ALFA;
         X[0]=X[0]-Ak*G[0];
         X[1]=X[1]-Ak*G[1];
         GRADIENT();
   cout<<" Metoda Gradientului"
          <<" este urmatoarea\n";
   cout<<"coordonatele punctului (x,y): "<<X[0]<<" "<<X[1]<<endl;
   cout << "valoarea functiei f(x)=" << F(X[0], X[1]) << endl;
```

```
cout<<"numarul de iteratii N="<<N<<endl;
   }
 void OPTIMIZARE::ALGORITMUL HESTENES STIEFEL(void)
   int N=0,k=0;
    float Ak,G1[2]={0},d[2],X1[2];
    X[0]=1; X[1]=1;
    GRADIENT();
    while((G[0]!=0&&G[1]!=0))
        ++N
        if(k++==0) \{ d[0]=-G[0]; d[1]=-G[1]; \}
            d[0]=d[0]*(G[0]*G[0]+G[1]*G[1])/(G1[0]*G1[0]+G1[1]*G1[1])-G[0];
            d[1] = d[1]*(G[0]*G[0]+G[1]*G[1])/(G1[0]*G1[0]+G1[1]*G1[1])-G[1];
           };
        Ak = -(G[0]*d[0]+G[1]*d[1])/(2*a*d[0]*d[0]+4*d[0]*d[1]+2*b*d[1]*d[1]);
        X1[0]=X[0]; X1[1]=X[1]; G1[0]=G[0]; G1[1]=G[1];
        X[0]=X[0]+Ak*d[0];
        X[1]=X[1]+Ak*d[1];
        if(X[0]==X1[0]\&\&X[1]==X1[1])break;
        GRADIENT();
   cout<<"\n ALGORITMUL HESTENES-STIEFEL"
          <<" este urmatorul\n";
    cout<<"coordonatele punctului (x,y): "<<X[0]<<" "<<X[1]<<endl;
   cout \le "valoarea functiei f(x) = " \le F(X[0], X[1]) \le endl;
   cout<<"numarul de iteratii N="<<N<<endl;
void main()
clrscr();
OPTIMIZARE ob;
ob.INPUT();
ob.METODA GRADIENTULUI();
ob.ALGORITMUL HESTENES STIEFEL();
getch();
```

Rezultatele executiei:

```
"D:\UTM\Anul II Semestru II\Cercetari Operationale\Untitled1.exe"

A efectua studentul grupei TI-102 Moraru Roman

Introdece-ti a si b 4 1
    Metoda gradientului este urmatoarea
Coordonatele punctului (x,y): 0.388891 0.222222
Valoarea functiei f(x)=- 0.722222
Numarul de iteratii N=29
    Algoritmul HESTENES-STIEFEL este urmatorul

Coordonatele punctului (x,y): 0.388889 0.222222
Valoarea functiei f(x)=- 0.722222
Numarul de iteratii N=4
```

Ecuatie exponential

Listingul programului:

```
#include <iostream.h>
#include <conio.h>
#include <math.h>
class REZOLVARE
public:
         float F(float x, float y)
                   { return ( exp(-x*x-y*y)*(4*x*x+1*y*y) );}
         void GR()
                   d[0]=2*x[0]*exp(-x[0]*x[0]-x[1]*x[1])*(2-x[0]*x[0]-2*x[1]*x[1]);
                   d[1]=2*x[1]*exp(-x[0]*x[0]-x[1]*x[1])*(4-x[0]*x[0]-2*x[1]*x[1]);
         float XZ(float x, float g,float a)
                             {return x-a*g;}
         void METODA GRADIENTULUI(void)
                     int N=0;
           alfa=0.1; gama=0.1; delta=0.1;
           x[0]=1; x[1]=1; eps=0.00001;
           GR();
           while (sqrt(d[0]*d[0]+d[1]*d[1]) \ge eps)
          ++N;
          alfa=0.1;
          z[0]=XZ(x[0],d[0],alfa);
          z[1]=XZ(x[1],d[1],alfa);
          while ((F(z[0],z[1])-F(x[0],x[1])) > -delta*alfa*(d[0]*d[0]+d[1]*d[1]))
                    alfa*=gama;
                    z[0]=XZ(x[0],d[0],alfa);
                    z[1] = XZ(x[1],d[1],alfa);
                   x[0]=XZ(x[0],d[0],alfa);
                   x[1]=XZ(x[1],d[1],alfa);
          GR();
           cprintf("\n\nSolutia calculata prin");
           cprintf(" Metoda Gradientului\n\n");
           cout<<"\ncoordonatele punctului sint: ("<<x[0]<<", "<<x[1]<<")"<<endl;
           cout << "in care are valoarea functiei f(x) = " << F(x[0],x[1]) << endl;
           cout<<"cu numarul de iteratii N="<<N<<endl;
void FLETCHER_REEVS()
 float d1,d2,beta=0,g1,g2;
          int k=0,n=10;
          alfa=0.1;
          x[0]=1; x[1]=1;
          GR();
          d1=-d[0]; d2=-d[1]; g1=d[0]; g2=d[1];
          while(\operatorname{sqrt}(d1*d1+d2*d2) \ge \operatorname{eps})
           {
                   if(k \ge 1)
                    if(k\%n==0)beta=0;
                    else
                                                            GR();
                               beta=(d[0]*d[0]+d[1]*d[1])/(g1*g1+g2*g2);
                    d1 = -d[0] + beta*d1;
                    d2=-d[1]+beta*d2;
                   x[0]=x[0]+alfa*d1;
                   x[1]=x[1]+alfa*d2;
                   ++k;
           cprintf("\n\nSolutia calculata prin");
           cprintf(" FLETCHER REEVS()\n\n");
```

```
cout << "\ncoordonatele punctului sint: ("<math><< x[0]<< ", "<< x[1]<< ")"<< endl;
           cout <<"in care are valoarea functiei f(x) = (x[0],x[1]) < endl;
           cout<<"cu numarul de iteratii N="<<k<<endl:
         void MAX(void)
                    int N=0;
           alfa=0.1; gama=0.1; delta=0.1;
           x[0]=1; x[1]=1; eps=0.00001;
           GR();
           while(sqrt(d[0]*d[0]+d[1]*d[1]) \ge eps)
                    ++N; alfa=0.1;
          z[0]=XZ(x[0],d[0],alfa);
          z[1]=XZ(x[1],d[1],alfa);
          while((F(z[0],z[1])-F(x[0],x[1]))>-delta*alfa*(d[0]*d[0]+d[1]*d[1]))
                   alfa*=gama;
                    z[0]=XZ(x[0],d[0],alfa);
                    z[1]=XZ(x[1],d[1],alfa);
                   x[0]=XZ(x[0],-d[0],alfa);
                   x[1]=XZ(x[1],-d[1],alfa);
          GR();
           cprintf("Solutia calculata(maximul functiei) prin");
           cprintf(" Metoda Gradientului\n\n");
           cout<<"\ncoordonatele punctului sint: ("<<x[0]<<", "<<x[1]<<")"<<endl;
           cout << "in care are valoarea functiei f(x) = "<< F(x[0],x[1]) << endl;
           cout<<"cu numarul de iteratii N="<<N<<endl;
private:
         float alfa,gama,delta,eps,x[2],z[2],d[2];
void main()
clrscr();
REZOLVARE ob;
ob.MAX();
ob.METODA GRADIENTULUI();
ob.FLETCHER REEVS();
getch();
```

Rezultatul executiei:

```
Solutia calculata(maximul functiei) prin Metoda Gradientului

coordonatele punctului sint: (1.829409e-05, 1.414213)
in care are valoarea functiei f(x)=1.894695
cu numarul de iteratii N=885

Solutia calculata prin Metoda Gradientului

coordonatele punctului sint: (4.019543, 0.329219)
in care are valoarea functiei f(x)=2.855061e-06
cu numarul de iteratii N=16303

Solutia calculata prin FLETCHER_REEUS()

coordonatele punctului sint: (4.008248, 0.580877)
in care are valoarea functiei f(x)=2.593023e-06
cu numarul de iteratii N=2
```

Concluzii: Efectuind aceasta lucrare de laborator am luat cunostintra cu optimizarea neconditionata. Am invata a folosi metoda gradientului si metoda directiei conjugate.